

Snorrebotje

Slachtafval dat gebruikt werd om mee te spelen - in dit geval: (snorre)botjes

Een snorrebotje uit de 14e eeuw, is in 1997 opgedolven onder de Kromme Elleboog in Dordrecht. De spellingscontrole van de computer zet een rood lijntje onder het woord snorrebotje en komt met een alternatief: 'knorrebotje'. Nee, het is ècht goed gespeld, maar het is voor velen een onbekend woord omdat dit (kinder)speeltje, in deze vorm, niet voorkomt in onze speelgoedfolders. In de Middeleeuwen echter was dit 8 cm lange botje uit de poot van een varken (toch een knorrebotje dan?) heel gewoon speelgoed. Lang sparen hoefden de kinderen niet om aan dit speelgoed te komen, want hoewel het bewerken van been een specialisme was, was dit botje al vrijwel van nature geschikt voor zijn doel: snorren!

Een varkensbotje zoals dit kwam vrij bij de slacht. Het enige wat nog gedaan moest worden was hier en daar wat bijschaven en een gaatje boren in het midden. Dàt konden de meeste kinderen met een beetje hulp wel zelf. Vervolgens werd door dat gaatje van de ene naar de andere kant een touwtje gehaald (en in tegenstelling tot de hieronder

getoonde foto, ook vanaf één kant weer een keer teruggestoken door dat gat, maar dan langs de buitenkant van het botje. Daarna werd het touwtje doorgetrokken tot een flink stuk naast het botje en, met behoud van lengte, nogmaals van de ene naar de andere kant teruggestoken door dat gat, tot het touwtje aan de andere kant samengeknoot kon worden met het stukje touw dat daar al uitstak). Aan beide zijden van het botje staken dan twee even lange stukjes touw uit. Het botje werd dan eerst een aantal keren rondgedraaid zodat de touwtjes, die aan de uiteinden stevig met beide handen werden vastgehouden, flink in elkaar draaiden. Door vervolgens de handen steeds weer naar elkaar toe en van elkaar af te bewegen (harmonicabeweging), ging het botje steeds harder ronddraaien en maakte daarbij een zoemend (snorrend) geluid.

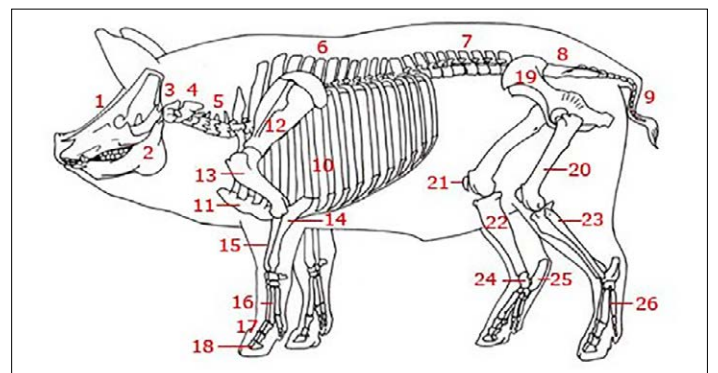
Een snorrebotje kon ook van hout of metaal worden gemaakt (het heet dan nog steeds snorrebotje). Ronde schijfjes van metaal, met kartels aan de uiteinden, zoemden het hardst!

Zeer oud snorrebotje - archeologische vondst - versie met één gaatje.

Snorrebotje met twee gaatjes.

Nr. 26 - middenvoetsbeentje wordt gebruikt als snorrebotje